

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

7. NACIONALNA KONFERENCA O TRAJNOSTNI MOBILNOSTI V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

SPODBUJANJE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI IN IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU.

Laško, 12.4.2023

PODCILJ

4-7

VZGOJA IN
IZOBRAŽEVANJE ZA
TRAJNOSTNI RAZVOJ
TER GLOBALNO
DRŽAVLJANSTVO

4 KAKOVOSTNO
IZOBRAŽEVANJE

Do leta 2030 poskrbeti, da bodo **vsi učeči se pridobili znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega razvoja, tudi z izobraževanjem o trajnostnem razvoju in trajnostnem načinu življenja**, človekovih pravicah, enakosti spolov, spodbujanju kulture miru in nenasilja, državljanstvu sveta ter spoštovanju kulturne raznolikosti in prispevka kulture k trajnostnemu razvoju.

Trajnostna mobilnost kot del Agernde 2030 ter vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj

Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije.

Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja.

CILJ 11-2

CENOVNO DOSTOPEN IN
TRAJNOSTEN
TRANSPORTNI SISTEM

Do leta 2030 vsem omogočiti uporabo **varnega, cenovno sprejemljivega, dostopnega in trajnostnega prevoza** ter izboljšati prometno varnost, zlasti z boljšimi možnostmi javnega prevoza, s posebnim poudarkom na potrebah ljudi v težkih življenjskih okoliščinah, žensk, otrok, invalidov in starejših.

Trajnostna mobilnost je tista, ki je hkrati **okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in spodbuja razvoj gospodarstva.**

Z ratifikacijo in uveljavitvijo Pariškega sporazuma je mednarodna skupnost zavezana **k omejitvi globalnega segrevanja pod 2 °C** glede na predindustrijsko dobo in k prizadevanjem za omejitev globalnega segrevanja pod 1,5 °C. V skladu s to zavezo so se države članice EU dogovorile, da bodo skušale doseči, da bi EU **do leta 2050 postala prvo podnebno nevtrarno gospodarstvo in prva podnebno nevtralna družba.**

Evropski zeleni dogovor (december 2019) je sveženj političnih pobud, ki naj bi EU usmerile proti **zelenemu prehodu** in jo do leta 2050 pripeljale do končnega cilja – podnebne nevtralnosti.

Države članice so se zavezale, da bodo do **leta 2030** zmanjšale neto emisije toplogrednih plinov v EU **za vsaj 55 %** v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Ta cilj je pravno zavezujoč.

Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050, 2021

Slovenija dolgoročnega poteka emisij trenutno še ne obvladuje. Skrb vzbujajoča je predvsem rast emisij TGP iz prometa.

Promet je predstavljal največji delež toplogrednih plinov v letu 2019, in sicer **32,3 % vseh emisij**. Emisije iz prometa so se povečale za 25,6 % v obdobju 2005-2019, kar predstavlja povečanje za 10,8 odstotne točke v deležu vseh emisij.

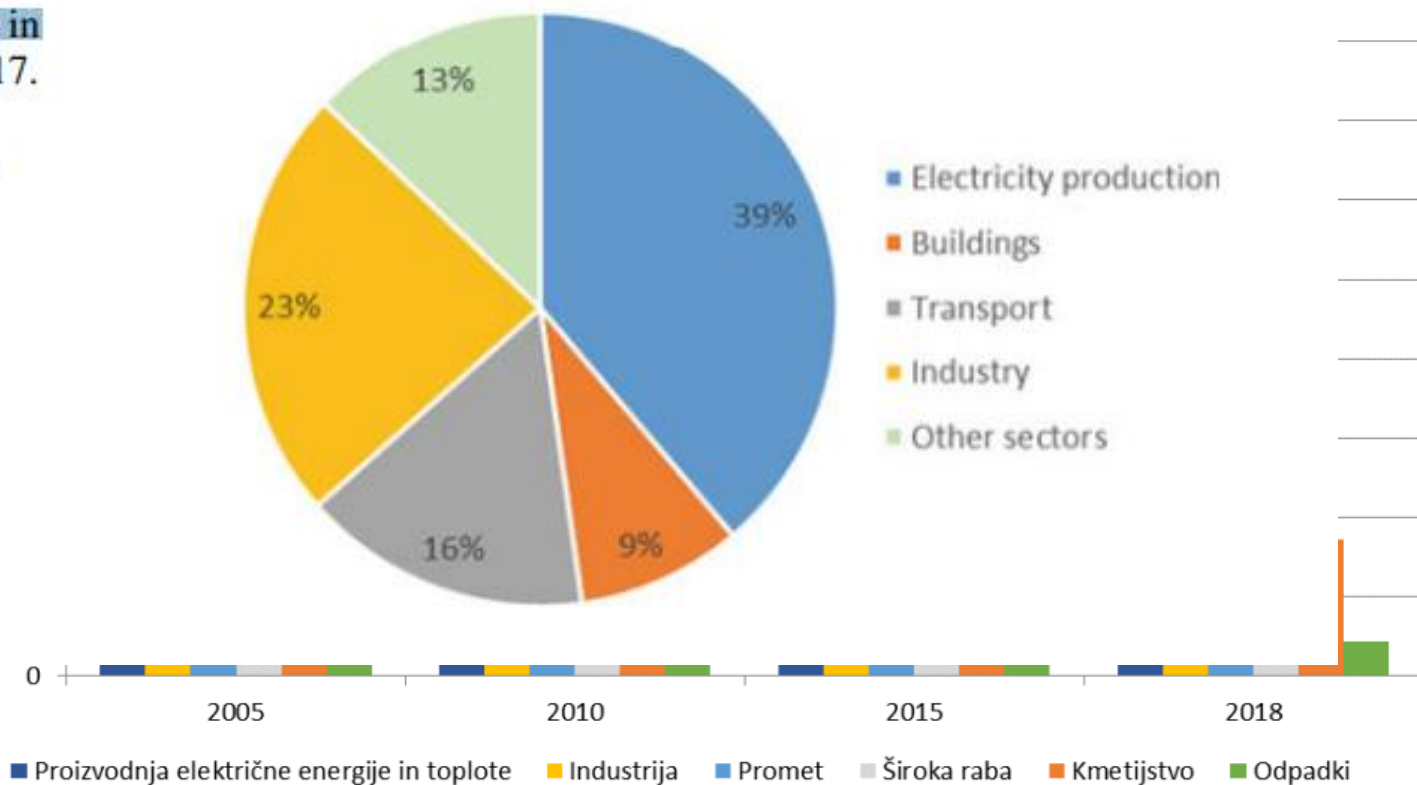
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698061/EPRS_BRI\(2021\)698061_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698061/EPRS_BRI(2021)698061_EN.pdf)

SLOVENIJA

Določitev sektorjev vključit

Količina emisij po sektorjih v različnih letih (vir: IIS CEII)

Fig. 1 GHG emissions in the EU by sector, in 2017.
Source European Environmental Agency

Prporocila sveta EU z o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj

DRŽAVAM ČLANICAM PRIPOROČA, da:

1. pospešijo in okrepijo prizadevanja v podporo sistemom izobraževanja in usposabljanja pri ukrepanju za zeleni prehod in trajnostni razvoj, da **bodo imeli učeči se vseh starosti in iz vseh okolij dostop do visokokakovostnega, pravičnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja o trajnostnosti, podnebnih spremembah, varstvu okolja in biotski raznovrstnosti**, pri čemer naj ustrezno upoštevajo okoljske, socialne in gospodarske vidike;
2. **učenje za zeleni prehod in trajnostni razvoj določijo za eno od prednostnih področij politik in programov izobraževanja in usposabljanja** ...
3. **izvajajo in nadalje razvijajo celosten in sodelovalni pristop k poučevanju in učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj**, ki bo vključeval vse ustrezne strani v sistemu izobraževanja in usposabljanja ter deležnike iz drugih ustreznih sektorjev;

Kako izobraževalni sistem podpira VITR?

"Izobraževanje je ključnega pomena za ukrepanje na področju podnebnih sprememb, saj ima izjemno moč, da dolgoročno spreminja miselnost in vedenje.

Ker lahko izobraževanje spreminja mišljenje, lahko spreminja svet."

Audrey Azoulay, generalna direktorica Unesca

Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 49/22), 7. 4. 2022

(<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2659>).

3. RAZISKAVE, INOVACIJE IN KONKURENČNOST

3.5 Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju

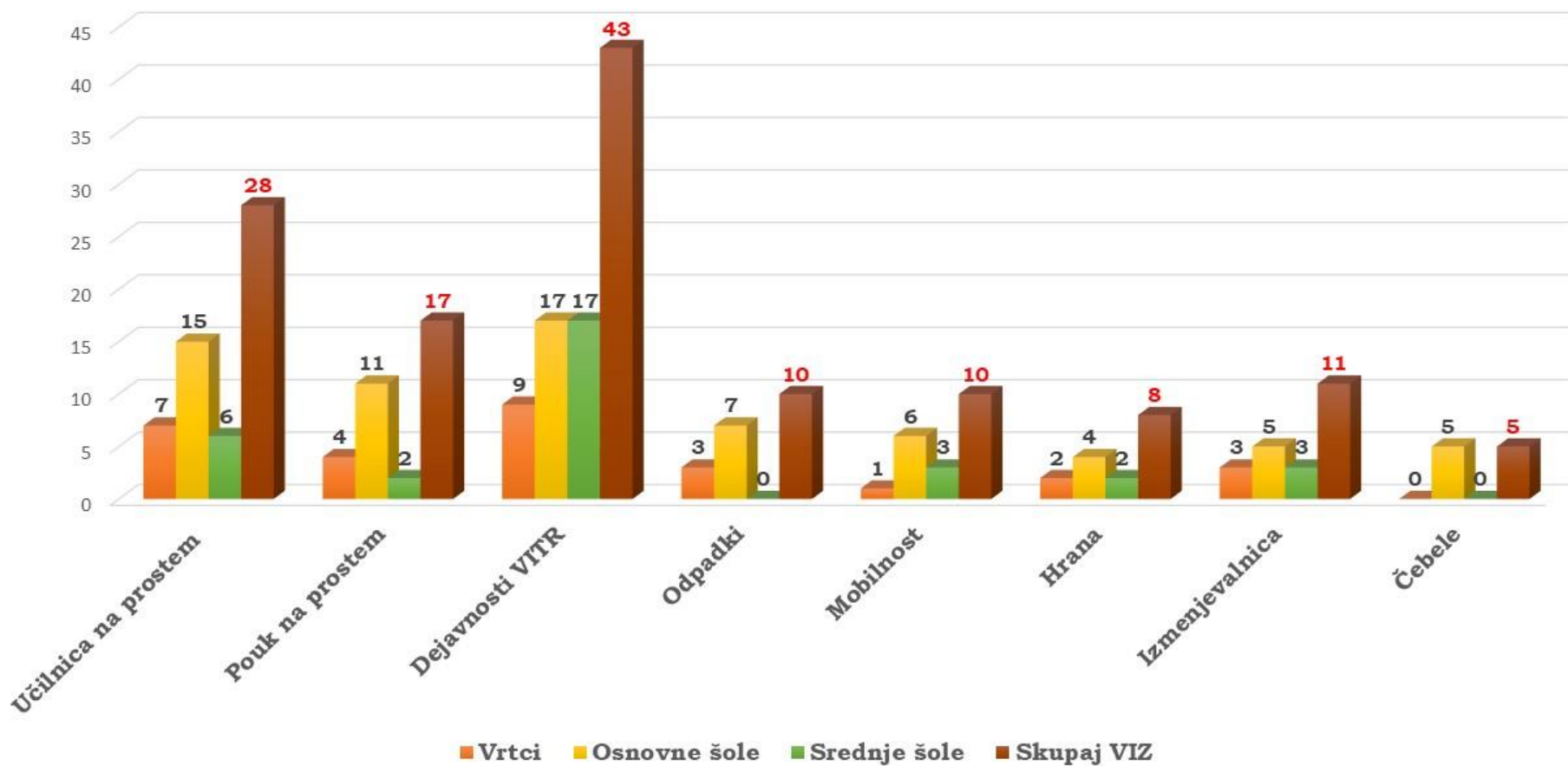
Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

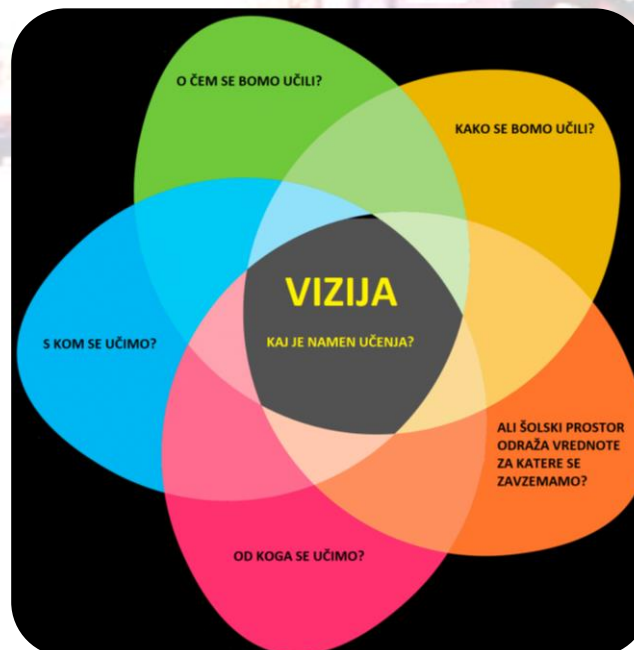
Center RS za poklicno izobraževanje, Center šolskih in obšolskih dejavnosti,

Andragoški center Slovenije, Zavod RS za šolstvo.

Dejavnosti na projektu po VIZ

Celostni pristop

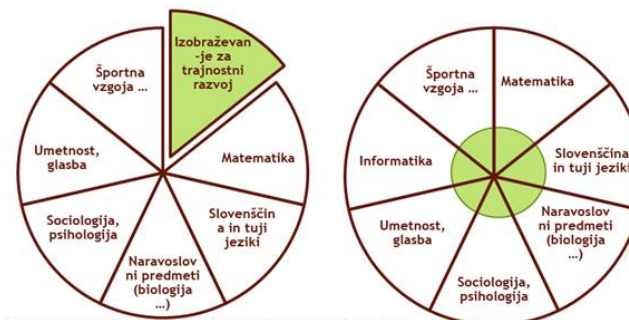

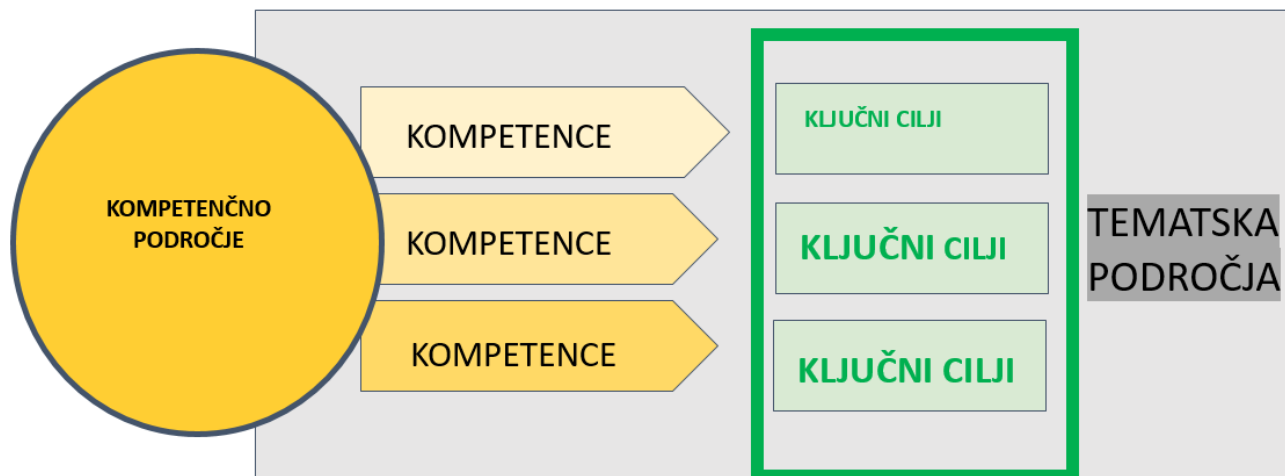
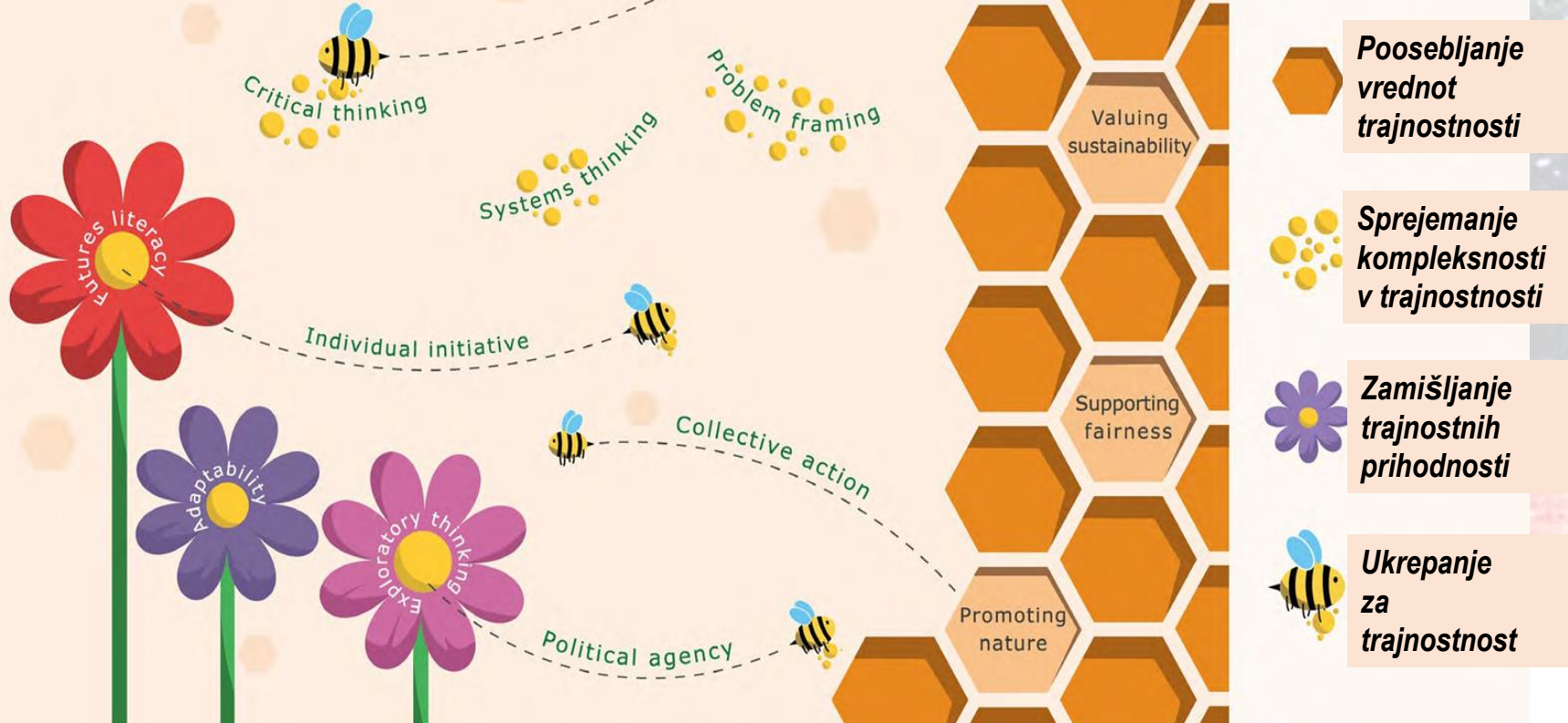
Prenova vzgojno-izobraževalnega sistema za zeleni in digitalni prehod: prenova učnih načrtov.

Izhodišča za prenovu
UČNIH NAČRTOV
v osnovni šoli in gimnaziji

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Prilagojeno po: Textbooks for sustainable development - a guide to embedding (2017), str. 28

Webinar: Trajnostna mobilnost

<https://www.youtube.com/watch?v=eZAM4e7o4qo>

70

SKRIB VZBUJAJOČE SPREMEMBE V MOBILNOSTI MLADIH - PRIMER OSNOVNOŠOLEV V NOVEM MESTU

Priloh v šolo (3 osnovne šole v Novem mestu)

Leto	peš	kolo	avtobus	avto
1991	92%	4%	0%	0%
2001	45%	21%	30%	0%
2014	30%	14%	0%	56%

SP +36

1 webinar TRAJNOSTNA MOBILNOST, četrtek, 10 11 2022

Zavod RS za šolstvo
953 naročnikov

Naročite se

3

Deli

HVALA

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

• • **Zavod Republike Slovenije za šolstvo**

www.zrss.si

Trajnostna mobilnost

Osnovni cilj trajnostne mobilnosti je **zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti** in obenem zmanjšati promet, posledično onesnaževanje, emisije toplogrednih plinov in porabo energije (MI, http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/Dogodki/Kaj_je_trajnostna_mobilnost.pdf).
Trajnostna mobilnost je premikanje na trajnosten način, kar vključuje **hojo, kolesarjenje, uporabo javnega potniškega prometa in alternativne oblike mobilnosti**.

Cilj trajnostne mobilnosti je zagotavljanje **učinkovite in enakopravne dostopnosti za vse**, pri čemer je poudarek na omejevanju osebne motorne prometa in porabe energije ter na spodbujanju trajnostnih potovalnih načinov (Trajnostna mobilnost, Focus, http://www.focus.si/files/Publikacije/trajnostna_mobilnost.pdf)